

INTERVIURI ȘI ARTICOLE DE NEUITAT

De-a lungul celor 25 de ani de existență a CURIERULUI ROMÂNESC am publicat interviuri cu o seamă de personalități ale exilului românesc, dar și cu români aflați la conducerea țării după 1990. Interviuurile realizate între 1980-1995 au fost deja strânse în volumul "Exil - oameni și idei", iar interviurile realizate după această dată și până în prezent vor fi strânse în volumul "Oameni și idei" ce va apărea în curând. Multe din aceste interviuri n-au ajuns la cititorii CURIERULUI ROMÂNESC, iar unii dintre cei intervievați, dispăruți dintre noi, au fost uitați sau sunt chiar necunoscuți pentru cei mai mulți din România de astăzi. Mulți din cei intervievați povestesc despre viața în închisorile și lagărele comuniste, lucru care se vrea uitat de unii din România sau dintre cei ce au părăsit-o de curând, ba chiar se prezintă comunismul, de cei care au dus-o bine și pe vremea lui, ca o ideologie nepericuloasă, ca un "trend" inofensiv. Doresc să vă prezint spicuri din interviurile cu acești eroi ai exilului și să dau posibilitatea câtor mai mulți cititori să afle cum a fost să trăiești în exil, dacă ne-am gândit la cei de acasă, dacă am fost uniți la nenorocire pentru că aparținem

aceleiași etnii, sau dacă ne-am pierdut printre cetățenii țărilor unde am fost adoptați și n-am mai vrut să ne considerăm români. Cum a fost? Am prezentat spicuri din interviurile realizate în anii trecuți cu colaboratorii noștri Constantin Măreș, Mihai Cismărescu, Ștefan Baciu, Ion Rațiu și Horia Georgescu. Și voi continua.

Dar în CURIERUL ROMÂNESC, de-a lungul anilor, am publicat și articole scrise de mari personalități ale timpului, care oglindesc situația din România în timpul dictaturii comuniste, articole care nu mai sunt astăzi accesibile cititorilor, mai ales pentru că la vremea aceea nu multe ziare și reviste se încumetau să le publice. De aceea voi publica, paralel cu interviurile cu mari personalități ale exilului, și unele articole de neuitat, care au apărut în paginile publicației CURIERUL ROMÂNESC. În acest număr prezint articolul trimis la redacție de către rabinul dr. David Șafran și publicat în CURIERUL ROMÂNESC în nr. 9-10 din ianuarie-februarie 1981. Ca întotdeauna, am păstrat ortografia autorului.

Silvia Constantinescu.

RABIN DR. DAVID ȘAFRAN: "Șefrabinul Suediei"

Pe Șefrabinul Suediei l-a chemat Dr. Kurt Wilhelm. L-am cunoscut în iarna lui 1955, două luni după eliberarea mea din pușcăria comunistă. În dimineața unui februarie geros, a coborât din avionul de pe aeroportul Otopeni, mult așteptatul oaspete. De față nu era Moses Rosen, gazda română. Avionul aterizase cu jumătate de oră anticipat. Eram dintre rabini, doar trei: eu, Dr. Alperin și Dr. Beck. S-a vorbit germană, căci Kurt Wilhelm era de băștinășie germană. A stat un timp în Israel. Apoi declarându-se vacant postul de Șefrabin al Suediei, a plecat acolo. La congresul păcii (mondial) de la Helsinki, de sub egidă sovietică, Kurt Wilhelm a făcut politică pro-comunistă. De aici, prietenia sa cu Moses Rosen, care l-a invitat la București.

Ce de pregătiri s-au făcut la București! S-au confiscat toate covoarele Templelor din Capitală, plus odoarele de aur și de argint, plus rarități bibliografice în judaism, pentru a se decora sălile de primire ale nobilului musafir... comunist. Fațada Comunității, plus saloanele interioare, au fost special amenajate. S-au invitat rabini din toată România: 700 de persoane. Orchestre, recepții, spectacole de teatru, lipsea numai cirul proletar, să se producă cu câteva scene captivante.

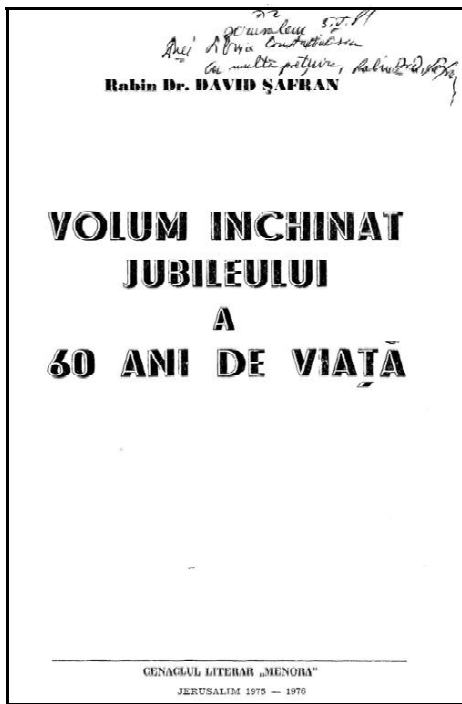
Încă la aeroport l-am întrebat pe musafir: de unde a pomenit ca un rabin se facă propagandă pentru comunism? N-a avut ce să-mi răspundă. L-am sfătuit să se ferească de Moses Rosen care vinde minciuni și otravă. I-am povestit de pușcăria mea, povățindu-l să vorbească decent, fără propagandă sau ură deșănțată anti-israeliană. Mi-a promis că așa va face.

Până a sosit Rosen și bineînțeles că... nobilul musafir a procedat cum a vrut boierul ce l-a adus în România.

S-a băut, s-a cântat, s-a aplaudat serios în săptămâna de pomină, cât a durat vizita regală + apostolică. Au trecut anii. În 1958 am ajuns în Israel.

De aici m-am adresat lui Kurt Wilhelm, cerându-i răspuns la nedumerirea mea: la ce bun a venit în România? Să ne vîndă comunismul lui Rosen? Ura împotriva Israelului? Oare nu și-a trădat misiunea rabinică?

Cînd a plecat din București, a luat cadouri de la Rosen și de la guvernul român un pian Bucholz, 5 covoare persane, 100 cărți alese din Biblioteca Tem-

Foia de titlu a lucrării "Volum închinat jubileului a 60 de ani de viață", de rabinul dr. David Șafran, apărută la Cenaclul literar "MENORA".
Jerusalim, 1975-1976.

Detailiu de pe foia de titlu cu dedicația pe care am primit-o de la rabinul dr. David Șafran:
"Jerusalem 5.V.81 / Dnei Silvia Constantinescu / Cu multă prețuire, Rabin Dr. D. Șafran."

plului Coral (confiscată de Rosen) plus multe alte lucruri scumpe. La ce bun asemenea șperț?

Kurt Wilhelm mi-a răspuns, aproape corect. Între altele, mi-a scris:

"M-a corupt Moses Rosen să vizitez România. Mi-

a promis marea și sarea. A pus în gura mea lucruri ce n-am vrut să le spun. M-a cumpărat cu bani, cu cadouri grele. Îmi pare rău de crima ce am făcut-o. Mă apasă conștiința. Oare sînt vrednic de iertare?"

Și încheie astfel:

"Promit să nu mai fac un joc atât de sinistru, cum am făcut cu vizita mea la București."

Kurt Wilhelm a murit. Domnul să-l ierte.

Eu nu-s obligat să iert sau să scuz. Eu, constat. Și faptele vorbesc de la sine.

Moses Rosen își continuă sacrilegiile. Vinde otrava comunistă, continuă cu minciuna proletară, vinde marfa pentru care e plătit, înșală opinia publică mondială evreiască, oprește repatrierea evreilor români în Israel, înșală guvernul israelian despre adevăratele intenții ale lui Ceaușescu. Într-un cuvânt, continuă cu iluzia BUNĂ-VOINȚEI românești față de Israel.

Zadarnic ne trudim noi, cîțiva oameni obiectivi, să apărăm adevărul. Ni se răspunde: politica de stat ne obligă să avem considerente față de guvernul român. Oare poate evreul român să înghită toate balivernele? Și pînă cînd? ☆

Pe rabinul dr. David Șafran nu l-am întîlnit niciodată. Prietenii de la Paris i-au prezentat CURIERUL ROMÂNESC. Rabinul dr. Davin Șafran ne-a scris la redacție, în septembrie 1980, trimițându-ne și două lucrări ale sale: "Judaismul Român" și "Karl Marx, antisemit". În numărul din septembrie 1980, Octavian Ciupitu a semnalat aceste lucrări, iar în numărul din octombrie 1980 a publicat și prezentarea lucrării "Judaismul Român".

În ianuarie 1981, rabinul dr. David Șafran ne-a trimis din nou o scrisoare, prin care ne mulțumea pentru semnalarea lucrărilor sale, dar și pentru publicarea unui prim articol, cel pe care-l reluăm aici.

Rabinul dr. David Șafran ne scria în aceeași scrisoare și despre greutățile financiare invitate la editarea lucrării sale "Completare la Judaismul Român":

"Doamnei Silvia Constantinescu / Mulțam frumos pentru cronică. / ... / Cartea e scoasă cu mari sacrificii materiale. Într-o scumpete feroasă, am curajul să apar."

(Continuare în numărul următor.)